

Studieavond veilig plaatsen van PV panelen

10-10-2024

Tom Vermeersch

sociaal inspecteur AD TWW

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

werk.belgie.be

Inspectiecampagne 'veilig plaatsen van PV-panelen'

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Inspectiecampagne ‘veilig plaatsen van PV-panelen’

- Nationale campagne: periode mei 2024 – januari 2025
- Vervolg op regionale campagne van 2019
- Target: 160 inspectiebezoeken
- Actuele status: 58 dossiers – 46 inspectiebezoeken

Enkele sfeerbeelden

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

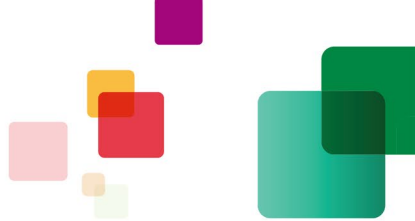
werk.belgie.be

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

STRO

22

20

MANITOU

2400P-10.5

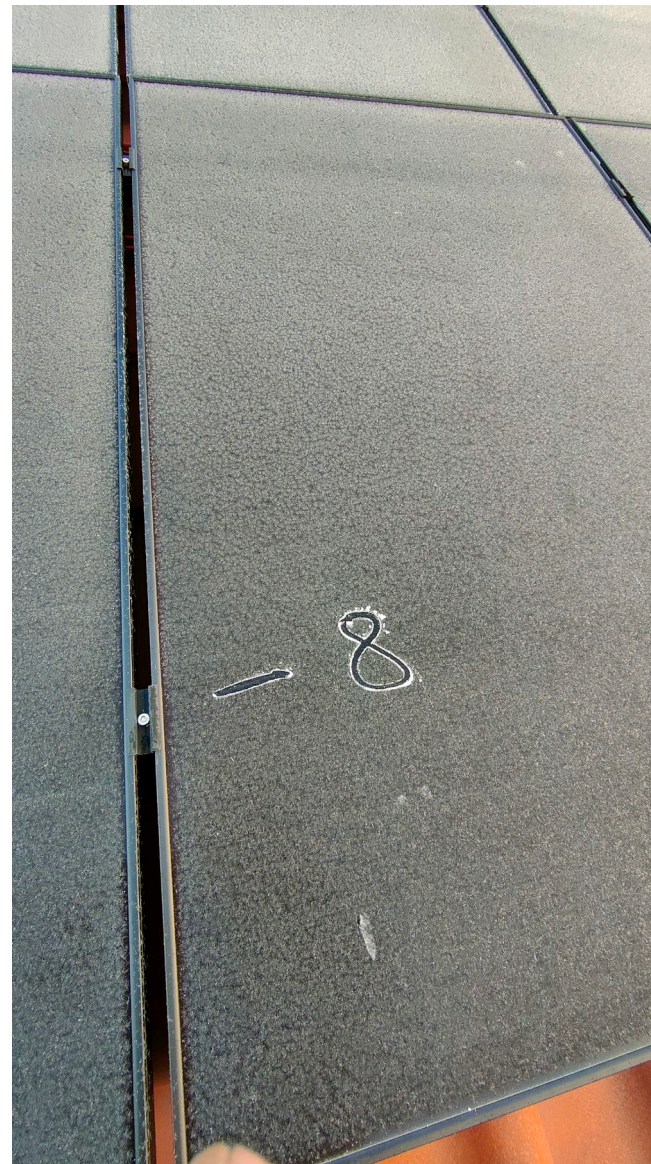

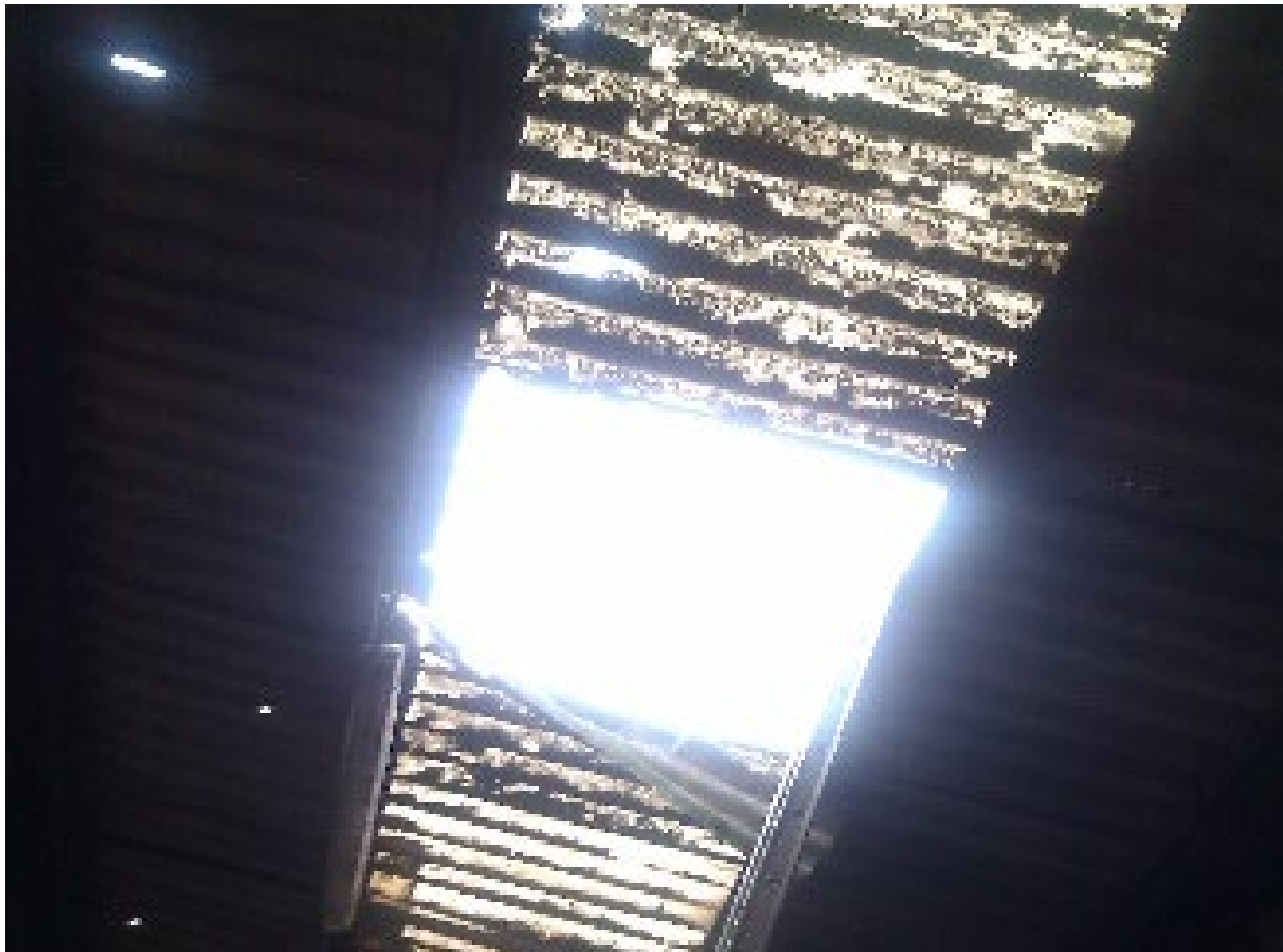

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

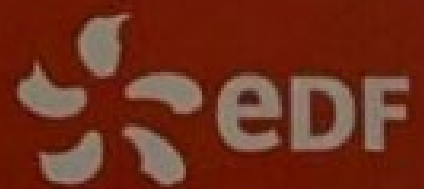
FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Il vaut mieux tomber
amoureux que tomber
par terre.

Protège-toi et tes collègues contre les chutes de hauteur. #RègleVitale

balises ?
as raison !

ne marche et ne stationne
de sous une charge
pendue. #RègleVitale
edf

(Relatief) goede voorbeelden

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

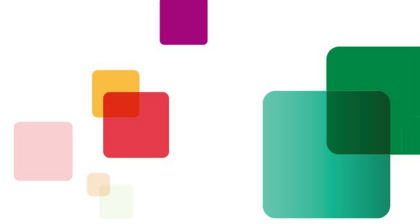

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Tussentijdse resultaten

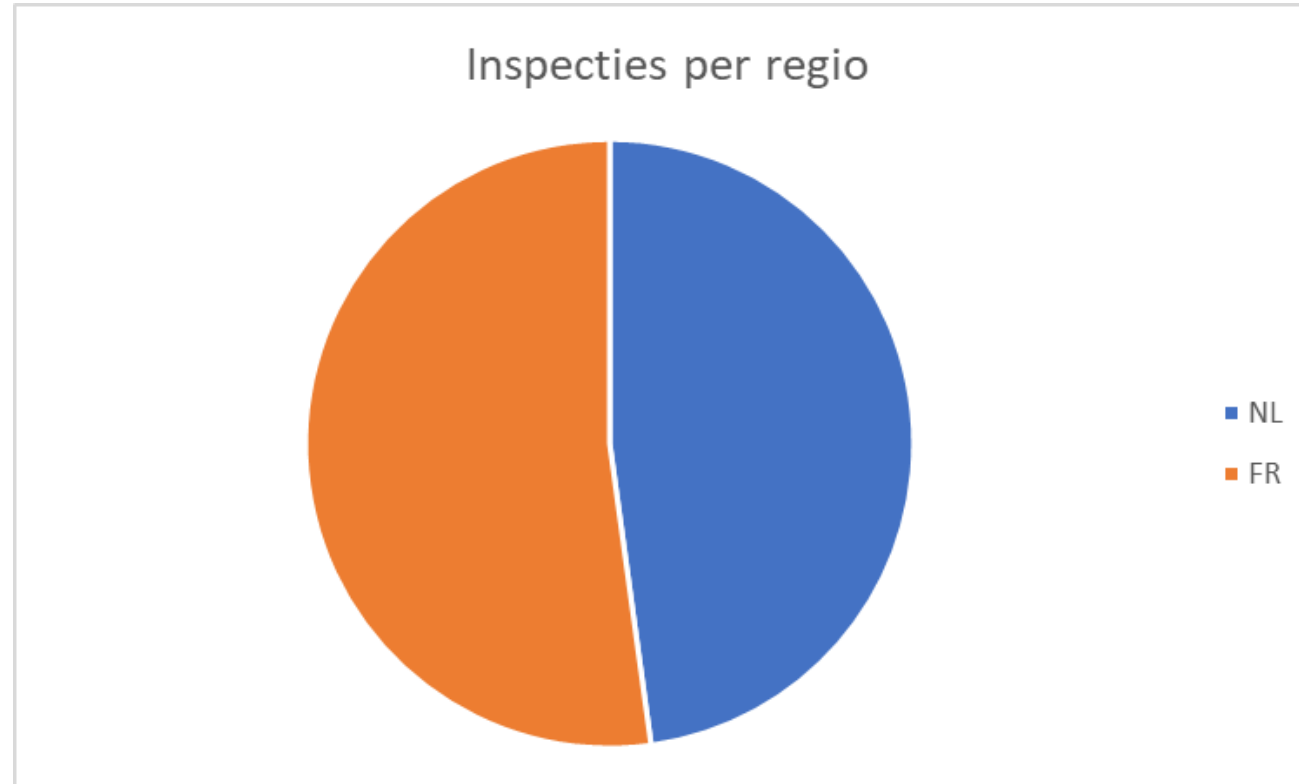

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

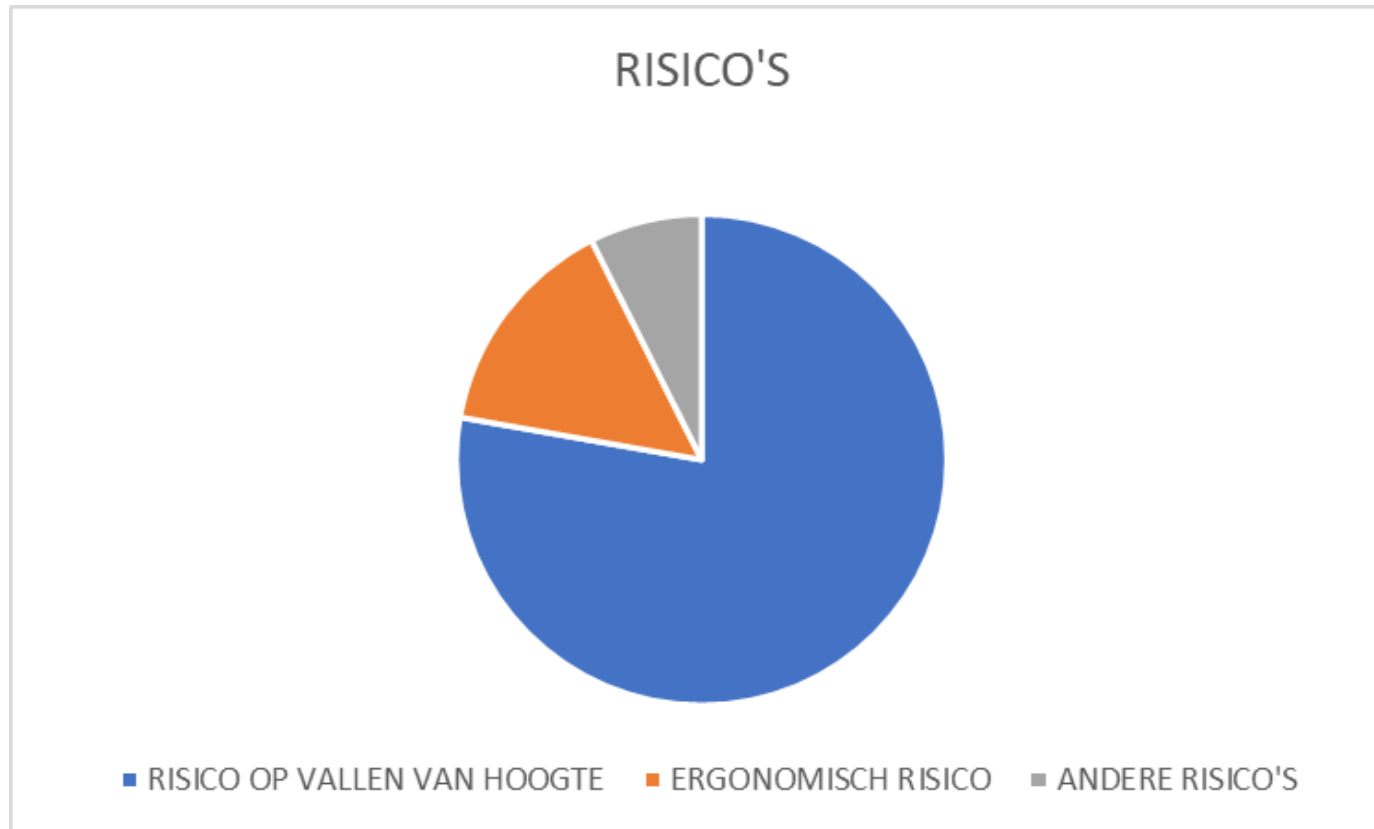

Inspectiecampagne – tussentijdse rapportering

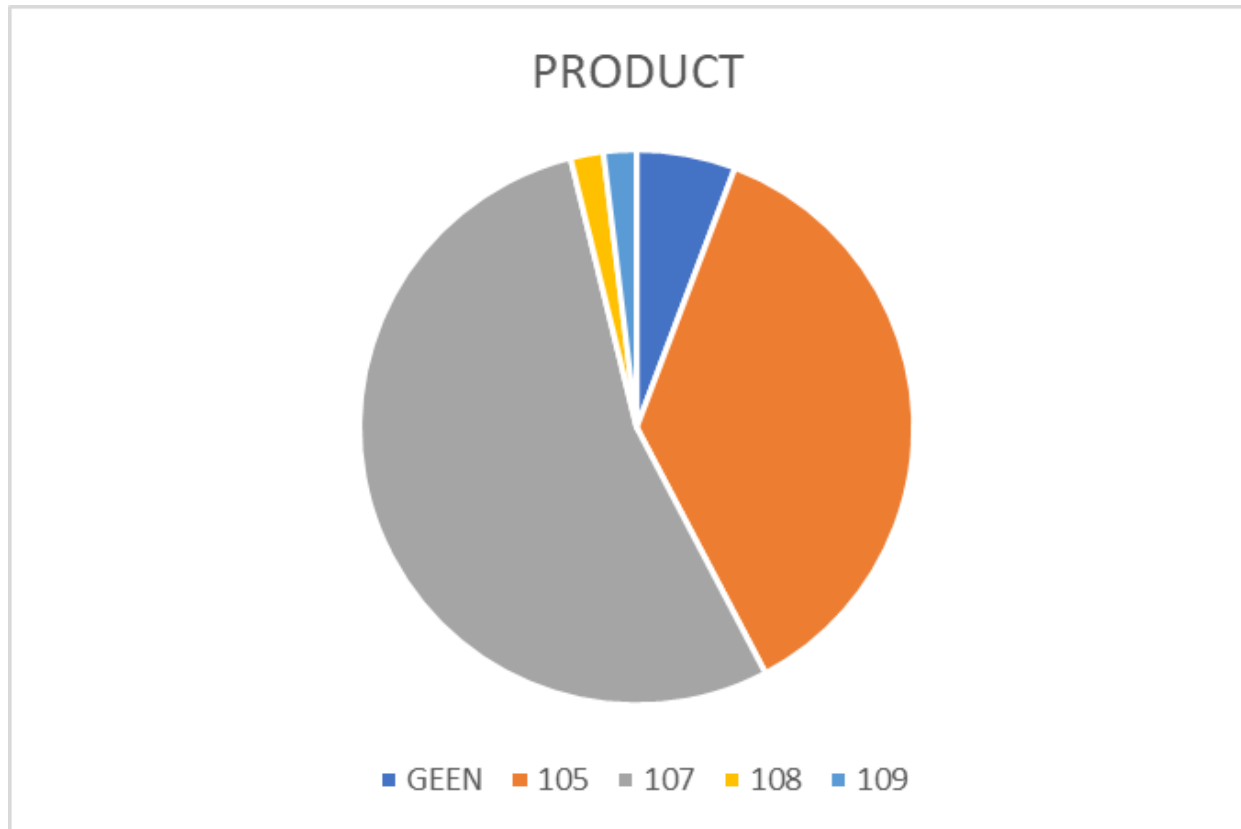
Inspectiecampagne – tussentijdse rapportering

- 78% risico op vallen van hoogte door:
- geen PM tegen vallen van hoogte
  - onveilige steigers
  - ladder niet vastgelegd

Inspectiecampagne – tussentijdse rapportering

Legende:
105 = schriftelijke
waarschuwing
107 = stopzetting
108 = PJ
109 = afspraken

Wettelijke bepalingen (beknopt)

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Werken op hoogte – wettelijk kader

Welzijnswet °04/08/1996:

- algemene preventiebeginselen (art. 5§1) !!!
- toe te passen door werkgever
- ook van toepassing op ‘werken op hoogte’
  - kan je werken op hoogte vermijden ?
  - CBM steeds voorrang op PBM
  - ...
  - opleiding & instructies

VOLGORDE !

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Werken op hoogte – wettelijk kader

Codex over het welzijn op het werk:

- boek I, titel 2: dynamisch risicobeheersysteem
- boek III, titel 1: arbeidsplaatsen
- boek IV, titel 4: AM voor hijsen of heffen
- **boek IV, titel 5: AM voor tijdelijke werken op hoogte**
- **boek IX, titel 1: CBM**
- boek IX, titel 2: PBM

Werken op hoogte – wettelijk kader

Steigers:

- codex, boek IV, titel 5: AM voor tijdelijke werken op hoogte
- KB TMB, art. 50, bijlage III, deel B, afd. II, punt 6

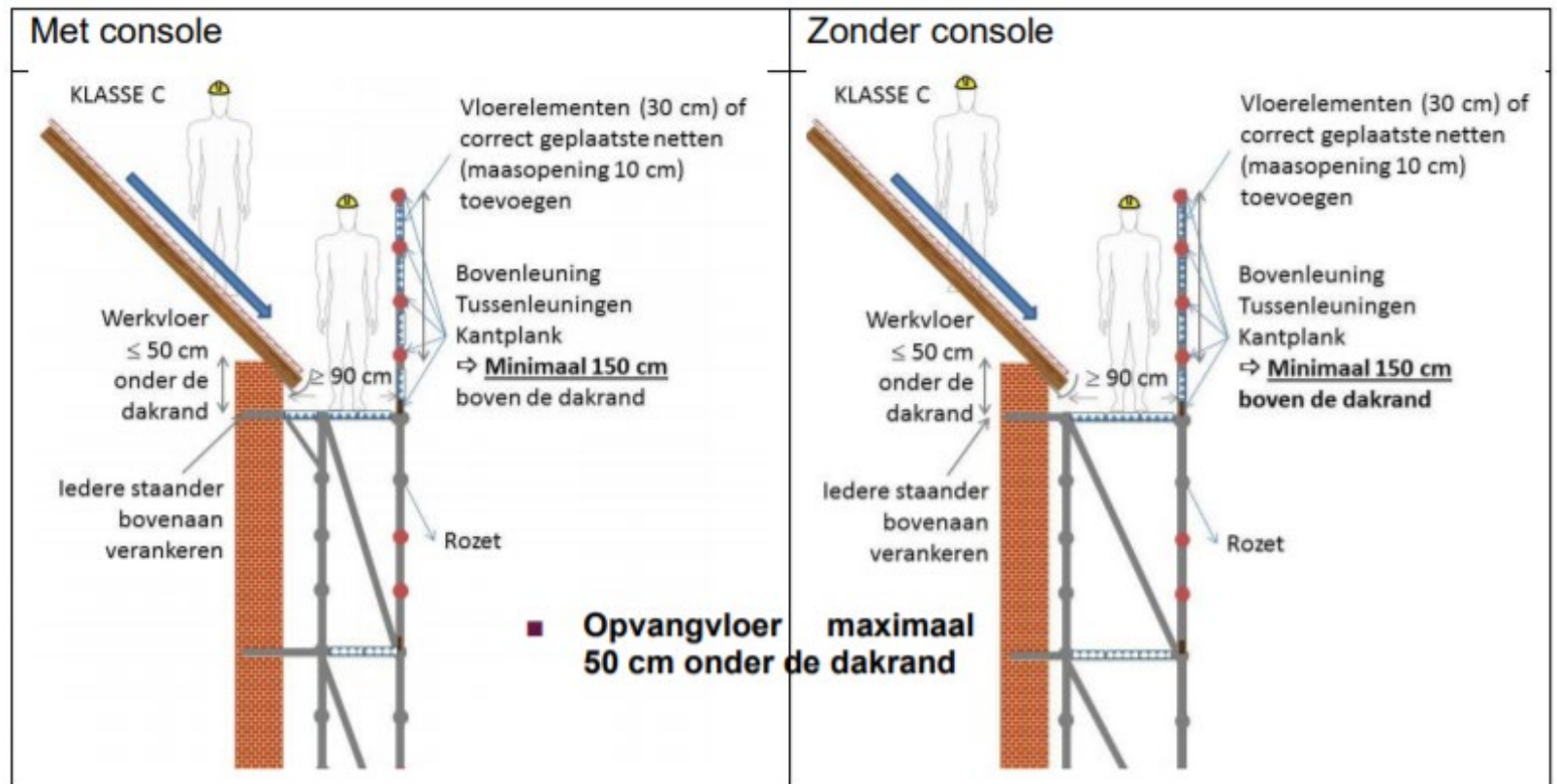
Belangrijkste verplichtingen:

- (1) voorkomen instorten of schuiven van de steiger
- (2) voorkomen vallen van personen / van voorwerpen
- (3) controle door bevoegd persoon
- (4) documenten

Werken op hoogte – wettelijk kader

Steiger (als vangvloer) bij dakwerken

Bron: Constructiv

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Werken op hoogte – wettelijk kader

Steigers:

- veelal beste oplossing om veilig op hoogte te werken, ook bij achtereenvolgende werken op hoogte
- gedeelde steiger = ‘risico-armere’ & ergonomische oplossing
- denk aan de bevoegd persoon!

Werken op hoogte – wettelijk kader

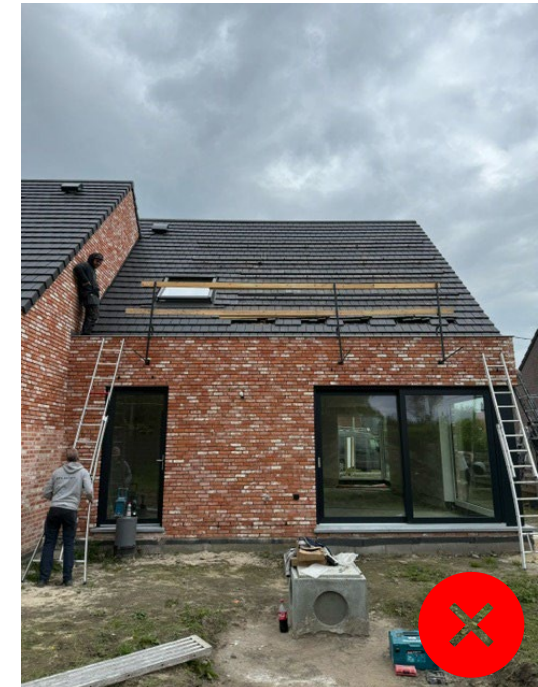
CBM zoals tijdelijke randbeveiliging:

- art. IX,1-2: CBM dient te voldoen aan de wettelijke bepalingen en ‘de meest geschikte erkende regels van goed vakmanschap’:

➔ NBN EN 13374

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Werken op hoogte – wettelijk kader

Hoofdstuk V van de welzijnswet

+ Uitvoeringsbesluit - KB tijdelijke of mobiele bouwplaatsen °25/01/2001:

- algemene preventiebeginselen (art. 15) !!!
- toe te passen door alle betrokken partijen
- aanstellen coördinator veiligheid en gezondheid bij > 2 aannemers
- preventiemaatregelen in V&G-plan:
  - aangepast van de kenmerken van het bouwwerk
  - specifiek voor de 10 'gevaarlijke werken'

Werken op hoogte – wettelijk kader

KB tijdelijke of mobiele bouwplaatsen °25/01/2001:

- 10 'gevaarlijke werken' (art. 26§1):

- o.a. werken met blootstelling aan vallen

➔ specifieke preventiemaatregelen in V&G plan

- PM latere werkzaamheden (op hoogte) in PID

- ook CBM > PBM

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Werken op hoogte – wettelijk kader

KB tijdelijke of mobiele bouwplaatsen °25/01/2001:

- preventiemaatregelen in art. 50 & bijlage III (o.a):
  - naar beneden vallen van een hoogte:
    - 5.a. stevige leuning met kantplank, tussenleuning en hoofdleuning
    - 5.b. in beginsel alleen algemene middelen, indien uitgesloten door de aard van het werk, pas dan PBM !
  - bouwsteigers en ladders
  - werken op het dak:
    - vallen van het dak
    - vallen door het dak

Conclusie

FEDERALE OVERHEIDSDIENST
Werkgelegenheid, Arbeid
en Sociaal Overleg

Eerst nog het volgende:

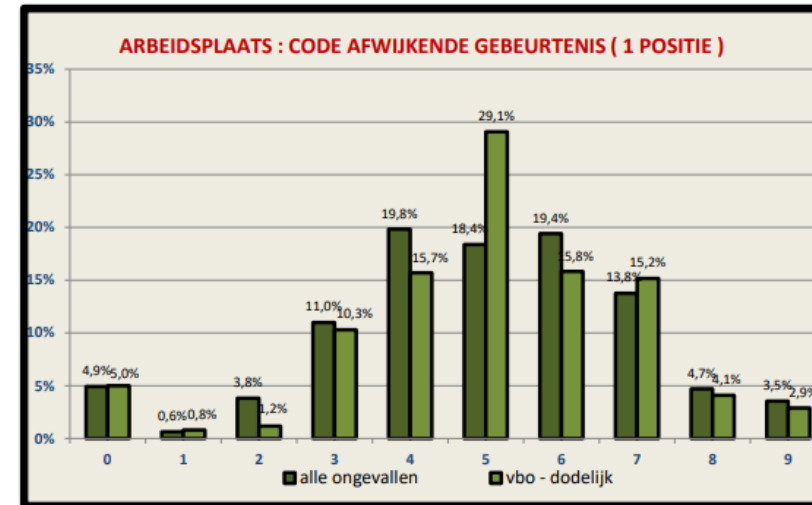

- Ergonomie bij plaatsen PV panelen – niet op de schouder via de ladder naar boven !
- BA4 – BA5 bevoegdheidsverklaring – wie mag welke handelingen verrichten ?
- Basisveiligheidsopleiding
- Opleiding gebruik steiger – bevoegd persoon
- Periodieke keuring arbeidsmiddelen – ter plaatse kunnen voorleggen
- Aanstelling coördinator veiligheid en gezondheid bij > 2 aannemers
  - Plaatsen PV panelen = uitrustingswerk aan een gebouw (mits de opgewekte energie voor een deel verbruikt wordt in dat gebouw)

Werken op hoogte – wettelijk kader

Conclusies:

- Tussentijdse resultaten wijzen op een totale onderschatting van de gevolgen van een val van hoogte
- Geen verbetering t.o.v. de vorige (regionale) campagne

Bron : tabellen 6.2.1 en 6.2.2 (Excel)

- 0 Geen informatie
- 1 Elektrische storing, explosie, brand
- 2 Overlopen, kantelen, lekken, leeglopen, verdampen, vrijkomen
- 3 Breken, barsten, glijden, vallen, instorten van het betrokken voorwerp
- 4 Verlies van controle (geheel of gedeeltelijk) over een machine, vervoer- of transportmiddel, handgereedschap, voorwerp, dier
- 5 Uitglijden of struikelen met val, vallen van personen
- 6 Bewegen van het lichaam zonder fysieke belasting (doorgaans leidend tot uitwendig letsel)
- 7 Bewegen van het lichaam met of zonder fysieke belasting (doorgaans leidend tot inwendig letsel)
- 8 Verrassing, schrik, geweldpleging, agressie, bedreiging, aanwezig zijn
- 9 Overige afwijkende gebeurtenissen, niet in deze lijst vermeld

Wanneer men de ongevallen in beschouwing neemt, ziet men dat verlies van controle over een machine, vervoer- of transportmiddel, handgereedschap, voorwerp, dier (4), uitglijden of struikelen met val (5) en bewegen van het lichaam (6) het grootste aandeel uitmaakt. Wanneer men enkel de ongevallen met voorziene blijvende ongeschiktheid of dodelijk gevolg beschouwt is het vooral groep 5 die naar voor komt.

Werken op hoogte

- Gebruikte afkortingen:
  - CBM: collectief beschermingsmiddel
  - PBM: persoonlijk beschermingsmiddel
  - V&G plan: veiligheids-en gezondheidsplan
  - PM: preventiemaatregelen
  - PID: postinterventiedossier
  - AM: arbeidsmiddel
  - TMB: tijdelijke of mobiele bouwplaats
  - WG: werkgever
  - TWW: Toezicht op het Welzijn op het Werk
  - BDU: bouwdirectie belast met de uitvoering

